

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

PHILOLOGY

УДК 81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. Рівне: РДГУ. 2021. 219 с.

Редакційна колегія:

Ніколайчук Г.І., кандидат педагогічних наук, доцент, декан філологічного факультету, РДГУ.

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 2 від 03.02.2021 р.).

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2021 р.).

(с) РДГУ, 2021

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бойко В.

Рівненська мала академія наук учнівської молоді

Рівне

СПОСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «HOME» У РОМАНІ ДЖ.РОУЛІНГ «HARRY POTTER AND THE PHILOSOPHER'S STONE»

Концепт *ДИМ* ставав об'єктом аналізу різних когнітивних досліджень. *HOME / HOUSE* є одним з ключових концептів в англійській лінгвокультурі.

Засоби лексичної репрезентації концепту *ДИМ / HOUSE / HOME* в англійській мові включають декілька базових лексем-синонімів: *house, home, building, dwelling, abode, household, dynasty* [3, 2]. Лексема *home* має особливе значення, що наближає його до значення лексеми *ДИМ*, а це у свою чергу зумовлює специфіку поняття *ДИМ / HOME*: «житло сім'ї», «сімейне вогнище» «помешкання», «житлоспоруда», «сім'я».

Вважається, що британці тісніше інших націй ототожнюють себе з будинком (*house*). І цю думку підтверджує британський антрополог Кейт Фокс у своїй книзі "Watching the English", "... an Englishman's home is much more than just his castle, the embodiment of his privacy rules, it is also his identity, his main status-indicator and his prime obsession" [4].

Розглянемо поняття *HOME / HOUSE* у контексті його фреймової структури детальніше. Отже, фрейм – структура, що репрезентує стереотипні ситуації у свідомості (пам'яті) людини або інтелектуальної системи і призначена для ідентифікації нової ситуації, що базується на ситуативному шаблоні. У довгостроковій пам'яті людини зберігається великий набір різноманітних фреймів, що актуалізуються під час пред'явлення нових сцен. Для ідентифікації об'єкта в пам'яті людини має актуалізуватися саме той фрейм, що якнайбільше відповідає гіпотезі про об'єкт, який сприймається. Фрейм, за визначенням М. Мінського, є ієрархічно впорядкованою репрезентацією певної стандартної ситуації дійсності [1].

Отже, розглянемо фреймову структуру досліджуваного концепту за принципами О. Логвиненка на основі оригінального тексту роману Дж. К. Роулінг “Harry Potter and the philosopher's stone” [5].

Вершиною фрейму є поняття *HOME*. У структурі супер-фрейму *HOME* ми виділяємо слоти *HOUSE, FAMILY, HOMELAND*, які містять такі підфрейми: *Building, Front garden, Furniture, Hogwarts school of witchcraft and wizardry, Stuff, Room, Device, Dursleys, Road, Town, Countryside, Transport, Forest, King's Cross Station, Gringotts wizard's bank*.

У слоті *House* містяться 7 підфреймів: *Building, Front garden, Furniture, Hogwarts school of witchcraft and wizardry, Stuff, Room, Device*.

У підфреймі *Building* містяться такі пропозиції: *Trapdoor, Steps, Mantelpiece, Fireplace, Wall, Window, Doorstep, Roof, Chimney, Entrance, Floor, Exit, Archway, Passageway, Hole, Corridor, Panels, Threshold*. У підфреймі *Front garden* містяться такі пропозиції: *Hedges, Birdcage, Greenhouse, Curtain of ivy, Lawn*. У підфреймі *Furniture* містяться такі пропозиції: *Chair, Armchair, Bed, Door, Stove, Table, Sink, Shelf, Bath, Stool, Counter, Footstool, Flaming torches, Curtains, Mattress, Wardrobe, Windowsill, Desk, Sofa*. У підфреймі *Hogwarts school of witchcraft and wizardry* містяться такі пропозиції: *Hufflepuff house, Ravenclaw house, Gryffindor house, Slytherin house, High Table, Trophy room, Astronomy tower, Broomshed, Gallery, Owlery, Great Hall, Classroom, Forbidden forest, Courtyard, Hoggy Warty Hogwarts*,

Common room, Dormitory, Dungeon, Blackboard, Statue, Hospital wing, Quidditch field, Stadium, Stands, The mirror of Erised, School for the Dark Arts, Chamber, Portrait of a very fat women, Pickled animals floating in glass jars, House cup. У підфреймі *Stuff* містяться такі пропозиції: *Cigarette lighter, Handkerchief, Map of the London Underground, Plate, Parcel, Scissors, (Metal) Tub, (Brown) Envelope, Toys, Kettle, Poker, Mugs, Bunches of Keys, Umbrella, Cauldron, Globe of the moon, Trunk, Candle, Goblet, Lock, Invisibility Cloak Wizard cracker, Hourglasses, Bowl.* У підфреймі *Room* містяться такі пропозиції: *Hall, Bedroom, Cupboard under the stairs, Living room, Bathroom, Kitchen, Toilet, Dining room, Staffroom, Locker room.* У підфреймі *Device* містяться такі пропозиції: *Telephone, Watch, Scales, Computer, Television, Video camera, Alarm clock, VCR, Telescope.*

Слот *Family* містить такій підфрейм як *Dursley*. Він містить *Girsiy aunt and uncle, Cousin Dudley, Dratted sister, Relatives.* Також у цьому слоті є і інші пропозиції: *Husband, Nephew, Wife, Daughter, Parents, Mommy, Daddy, Twins, Red haired family, Old wizarding family, Second cousin.*

У слоті *Homeland* є такі підфрейми: *Road, Town, Countryside, Forest, Transport, Gringotts wizard's bank, King's Cross Station, Water.*

У підфреймі *Road* містяться такі пропозиції: *Traffic jam, Highway, Suspension bridge, Tunnel, Narrow path, Winding path, Earth path, Pavement, Traffic lights, Adress, Street, Maze, Paving Stones, Pebble, Direction.* У підфреймі *Town* містяться такі пропозиції: *Street Privite-Drive, Corner, Street lamp, Dursley's house, Office, Bakery, Hamburger restaurant, Movie, Barber, Bank, School, Library, Music store, Shop, Cinema, Pub, Bar, Hospital, Hotel, Parking garage, Adventure park, Carousel, Zoo, Reptile house, Ministry of Magic, "Leaky Cauldron", "Ollivanders".* У підфреймі *Countryside* містяться такі пропозиції: *Village, Rock, Hills, Cliff, Godric's Hollow, Outskirts, Field, Ground, Edge, (Shadowy) Clearing.* У підфреймі *Forest* містяться такі пропозиції: *Mahogany, Pliable, Yew, Oak, Beechwood, Maple, Ebony, Holly, Christmas tree, Tree stump.* У підфреймі *Transport* містяться такі пропозиції: *Car, Motorcycle, Bicesycle, Racing bike, Cart, Magic carpets, Broom, Boat, Rowboat, Gaps in the walls.* У підфреймі *Gringotts wizard's bank* містяться такі пропозиції:

Highsecurity vaults, Bronze, Gold, Precious Stone, Rubies, Fortune, Jewel, Dividing barrier, Muggle money. У підфреймі *King's Cross Station* містяться такі пропозиції: *Station, Parking meters, Ticker barrier, Train, Railway track, Platform nine and three quarters, Arrivals board, Compartment.* У підфреймі *Water* містяться такі пропозиції: *Ice sea spray, Stream, Twisting rivers, (Underground) Harbor, Lake/Ravine, Bottom, Pier, Stream.*

Таким чином, фрейм "HOME" містить 3 слота, 16 підфреймів та 216 пропозицій. Загальна кількість одиниць – 235 одиниць. Отже, зазначимо, що фреймова модель є індивідуальною щодо кожного окремого концепту, але водночас і універсальною, адже за її допомогою можна описати концептуальну структуру будь-якого тексту. Вона може містити інакші субфрейми, слоти, пропозиції, або не мати деяких з них. Слоти є порівняно стабільним рівнем фрейму, тоді як пропозиції варіюють частіше.

У нашому розумінні концепт являє собою важко сконструйований феномен, понятійний початок якого, проходячи через сито етнопсихологічної оцінки, органічно з'єднується з лінгвокультурним. Зазначимо, що за основу ми беремо розуміння концепту, запропоноване А. М. Приходьком, як багатовимірної ментального утворення із перцептивно-образними, поняттєвими і ціннісними шарами [2].

Поняттєвий субстрат концепту відображає його денотативне співвідношення з концептуальним референтом – мінімальною самодостатньою ділянкою ментального простору, своєрідним когнітивним «згустком». У цьому сенсі поняття і концепт корелюють між собою гіпо-гіперонімічним чином: в основі будь-якого концепту лежить поняття – феномен логічного, а тому і наднаціонального порядку. Поняття – це одиниця семантичного простору логосфери, елемент впорядкованої сукупності значень конкретної мови. Воно включає в себе порівняно невелику кількість семантичних ознак (сем), пов'язаних з функціонуванням відповідної звукової оболонки (лексеми). Семантика слова забезпечує взаєморозуміння в процесі комунікації. Поняттєвий субстрат концепту являє собою фактуальну інформацію – пропозиційне знання, що спирається на

мовну фіксацію (опис, визначення, дефініція). Він може бути описаний за допомогою дефініційно-компонентного аналізу номінантів концепту.

Перцептивно-образний адстрат – це ті знання, образи і асоціації, які виникають в свідомості в зв'язку з тим чи іншим денотатом. Він формується на підставі узагальненого образу, в якому закладені індивідуальний досвід і колективне знання, т.зв. «асоціативну ауру концепту». Цей адстрат базується на категорії образності, тобто на здатності мовних одиниць (вербалізованих концептів) створювати наочно-чуттєві уявлення про предмети і явища позамовної дійсності.

Перцептивно-образний адстрат концепту може формуватися за рахунок таких чинників, як внутрішня форма мовних одиниць (відмінник – «той, хто відмінно вчиться»), асоціації, закріплені в авторських або фольклорних прецедентних текстах (Дамоклів меч → уособлення усвідомленої небезпеки), і когнітивно засвоєні прототипи [2, 21-24].

До поняттєвого складника концепта *Home* відносяться наступні одинці-асоціати: *House, Building, Front garden, Furniture, Hogwarts school of witchcraft and wizardry, Stuff, Room, Device, Trapdoor, Steps, Mantelpiece, Fireplace, Wall, Window, Doorstep, Roof, Chimney, Entrance, Floor, Archway, Passageway, Hole, Corridor, Panels, Threshold, Staircases, Hedges, Birdcage, Greenhouse, Curtain of ivy, Lawn, Chair, Armchair, Bed, Door, Stove, Table, Sink, Shelf, Bath, Stool, Counter, Footstool, Flaming torches, Curtains, Mattress, Wardrobe, Windowsill, Desk, Sofa, Hufflepuff house, Ravenclaw house, Gryffindor house, Slytherin house, High Table, Trophy room, Astronomy tower, Broomshed, Gallery, Owlery, Great Hall, Classroom, Forbidden forest, Courtyard, Hoggy Warty Hogwarts, Tower, Common room, Dormitory, Dungeon, Blackboard, Statue, Hospital wing, Quidditch field, Stadium, Stands, Ball, The mirror of Erised, School for the Dark Arts, Chamber, Portrait of a very fat women, Pickled animals floating in glass jars, House cup, Cigarette lighter, Handkerchief, Map of the London Underground, Plate, Parcel, Scissors, Tub, Envelope, Toys, Kettle, Poker, Mugs, Bunches of Keys, Umbrella, Cauldron, Globe of the moon, Trunk, Candle, Goblet, Remembrall, Lock, Invisibility Cloa, Wizard cracker, Hourglasses, Bowl, Hall,*

Bedroom, Cupboard under the stairs, Living room, Bathroom, Kitchen, Toilet, Dining room, Staffroom, Locker room, Telephone, Watch, Scales, Computer, Television, Video camera, Alarm clock, VCR, Telescope, Castle, Palace, House, Hut, Shack, Family, Dursley, aunt and uncle, Cousin Dudley, Sister, Relatives, Husband, Nephew, Wife, Daughter, Parents, Mommy, Daddy, Twins, Red haired family, Old wizarding family, Second cousin, Homeland, Road, Town, Countryside, Forest, Transport, Gringotts wizard's bank, King's Cross Station, Water, Traffic jam, Highway, Suspension bridge, Tunnel, Narrow path, Winding path, Earth path, Pavement, Traffic lights, Address, Street, Maze, Paving Stones, Pebble, Direction, Street Private-Drive, Corner, Street lamp, Dursley's house, Office, Bakery, Hamburger restaurant, Movie, Barber, Bank, Library, Music store, Shop, Cinema, Pub, Bar, Hospital, Hotel, Parking garage, Adventure park, Carousel, Zoo, Reptile house, Ministry of Magic, "Leaky Cauldron", "Ollivanders", Village, Rock, Hills, Cliff, Godric's Hollow, Outskirts, Field, Ground, Edge, Clearing, Mahogany, Pliable, Yew, Oak, Beechwood, Maple, Ebony, Holly, Christmas tree, Tree stump, Car, Motorcycle, Bicycle, Racing bike, Cart, Magic carpets, Broom, Boat, Rowboat, Gaps in the walls, Highsecurity vaults, Bronze, Gold, Precious Stone, Rubies, Fortune, Jewel, Dividing barrier, Muggle money, Station, Parking meters, Ticker barrier, Train, Railway track, Platform nine and three quarters, Arrivals board, Compartment, Ice sea spray, Stream, Twisting rivers, Harbor, Lake, Bottom, Pier, Stream.

До перцептивно-образного адстрата відносяться такі одиниці: *Grisly, Dratted, Bustling, Dark, Wild, Icy gray, Dark green, Underground, Smooth, Full of the delicious smell, Large, Wide, Snowy white, Pearly white, Marble, Stone, The smallest, Wooden, Solid, Miserable, Light, Ruined, Silver, Brick, Cold, Hard, Low, Colored, Glittering, Fashioned, Poor, High, Gloomy, Musty, Multilevel, Horrible, Empty, Stifling, Hot, Dirty, Spotted, Pink, Yellow, People, Warm, Friends, Ordinary, Cobbled, Freezing, Small, Strange, Sloped, Infernal, Sunny, Full of rustling and flickering, Shabby, Deep purple, Stormy, Green, Blue, Patched, Frayed, Bewitched, Sparkling Clean, Depp, Locked, Creepy, Massive, Dangerous, Noisy, Chilled, Bright blue, Rare, Maroon, Shadowy, Flowered, Giant, Grandfather, Damp, Neat, Tidy, Pure.*

Ціннісний / валоративний епістрат становиться такими одиницями: *Best, Huge, Perfect, New, Cool, Safe, Famous, The finest, Full of sunlight, Brilliant, Magic, Great, Magnificent, Splendid, Cozy, Crystal, Golden, Interesting, Spectacular, Valuable, Ancient, Astonishing, Wise, Loyal, Kind.*

Отож, тришарова структура концепту *Home* містить 358 одиниць-асоціатів, з яких 251 одиниця міститься у поняттєвому складнику, 82 одиниці – у перцептивно-образному, 25 одиниць – у ціннісному складнику.

ЛІТЕРАТУРА

1. Логвиненко О.В. Фреймова структура концепту “celebration”. *Pridneprovskiy Scientific Bulletin*. 2011. Vol. 25. NO. 249. URL: <http://rusnauka.com/index.php/rusnauka/article/view/85306>.
2. Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы. Днепропетровск, Белая Е. А. 2013. 307 с.
3. Шевченко І.С., Давиденко І.В. Дублетний концепт Дім – House / Home в англійській мовній картині світу. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки: Філологічні науки. Мовознавство*. 2012. № 23. С.165-169. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnufm_2012_23_41.
4. Fox K. *Watching the English: the Hidden Rules of English Behaviour*. London. Nicholas Brealey Publishing. 2008. 424 p.
5. Rowling J.K. *Harry Potter and the philosopher's stone*. Scholastic Inc. 2003. 309 p. URL: https://www.goodreads.com/book/show/3.Harry_Potter_and_the_Sorcerer_s_Stone.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент кафедри практики англійської мови Воробйова І.А.

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ	4
Бойко В.....	4
Галич Н.М., Христич Н.С.....	11
Д'яченко Д.	14
Кушнір Н.М.	20
Поліщук Д.	28
Савченко А., Христич Н.С.	33
Sergeichuk N., Mykhalchuk N.	37
Sych I., Mykhalchuk N.	47
Слободянюк І.Ю.....	53
Усова Я.О.....	59
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В АСПЕКТІ СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	65
Паску М.М.	65
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	72
Єфіменко А.В.....	72
Іордан Д.С.	78
Ромашок Н.О.....	85
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	94
Vyshnevskа I.....	94
Vlasiuk D., Mykhalchuk N.	98
Gedz V., Mykhalchuk N.	101
Danylchuk T.....	106
Демчук А.С.	114
Долгова О.І.....	117
Дубова В.В.	126
Zaporozhets T., Ivashkevych E.....	128
Korolchuk I., Mykhalchuk N.	139
Kushnir L., Mykhalchuk N.	145
Мазурова А.В.....	149
Matviichuk Ye.....	159
Мудрак В.В.	165
Олійник Н.О.....	173
Plakhotnik N., Mykhalchuk N.....	180
Подлесна О.С.....	184

Sachuck I., Ivashkevych E.	194
Samsoniuk Ya., Ivashkevych E.	206
ЗМІСТ	217

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**